

91
—
381

91
—
381

J. KALNIŅŠ.

LIELVĀRDE.

VADONIS PA LIELVĀRDI UN
VIŅAS TUVĀKO APKĀRTNI.

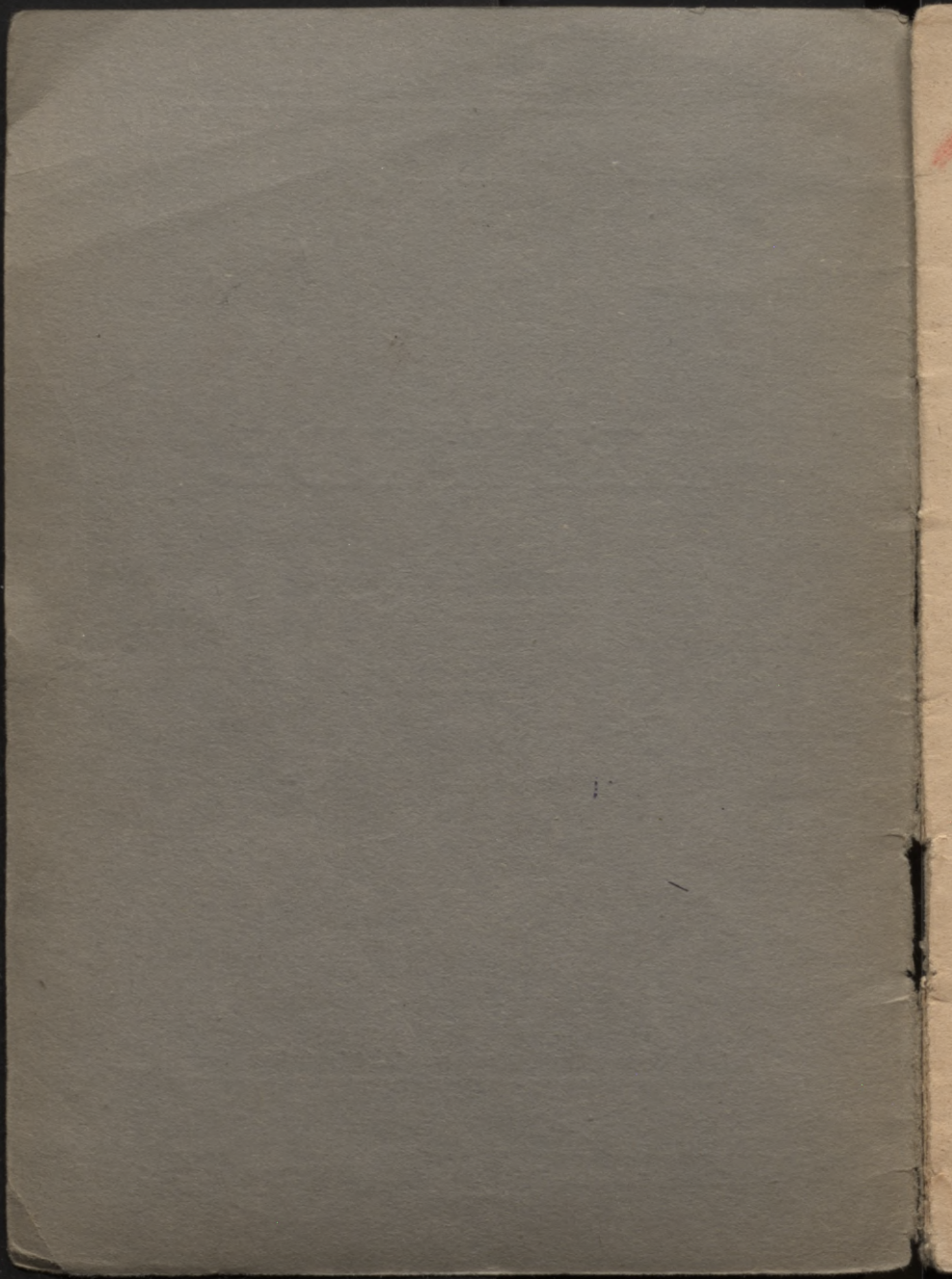
I. M. Skolu mūzeja „Daugavas izstādes izdevums“.

1

9

3

2

30

L

~~L~~ $\frac{91}{381}$

L $\frac{91}{381}$

J. Kalniņš.

Lielvārde.

Vadonis pa Lielvārdi un
viņas tuvāko apkārtni.

I. M. Skolu mūzeja „Daugavas izstādes izdevums“.

I. [REDACTED]

1932. g.

B-1
L-1

Parb. 64

Luv. PSR Valsts Biblioteka
Inv. 59.51.664

0309069599

J. Lukstiņš un b-dri grāmatu spiestuve,
Rīgā, Lāčplēša ielā № 24. Tajr. 26948.

ПРОВЕРЕНО
1949 г.

Lielvārde viena no tām mūsu dzimtenes vietām, kur uzglabājušās tautas varoņlaikmeta pēdas gan tautas tradīcijās, gan arī daudzās senvietās.

Daugavas varenais plūdums padara Lielvārdi arī par vienu no jaukākiem stūrīšiem Latvijā. Ar Lielvārdi saistās arī mūsu atmodas laikmets, jo te krustojušies lielo atmodas laikmeta dzejnieku Pumpura un Ausekļa dzīveš ceļi.

Tādēļ tad arī Lielvārdei netrūkst cieņīgu-ekskursantu, kas ierodas te no agrā pavasara, līdz vēlām rudenim.

Ērtā dzelzceļa satiksme dod iespēju pavadīt Lielvārdē patīkamus atpūtas brīžus pilsētas iemītniekiem, kas var ziedot šim nolūkam kaut vienu dienu, vai pat tikai nedaudz stundu.

Tālāk pievestie norādījumi sakārtoti tā, ka apmeklētāji, kas Lielvārdē var uzturēties tikai 3—4 stundas, tomēr pagūs apskatīt visu, kas te ievēribas cienīgs. Tiem, kas te var uzkavēties 2—3 dienas, derēs sīkāki norādījumi arī par Lielvārdes tuvāko apkaimi.

Lielvārdes bieži apdzīvotā vieta.

Izkāpuši no vilciena Lielvārdes (agrāk Rembates) stacijā, dodamies pa šoseju Daugavas virzienā. Abpus šosejai redz celtnes, kas visas radušās pēckara laikmetā, sadalot Rembates muižu apbūves gabalos un jaunsaimniecībās. Pa ceļam mums vairāki veikāli un maiznīcas, kuŗos ekskursanti atradīs nepieciešamos uzturas līdzekļus. Pēc apm. 4—5 min. gājiena sasniedzam Rīgas—Krustpils lielceļu, kur mums jānogriežas pa kreisi, Krustpils virzienā. Krustceļos atrodas aptieka, gabaliņu tālāk, Daugavas virzienā, dzīvo ārsts. Ejot tālāk pa lielceļu Krustpils virzienā, kilometra tālumā nonākam pie agrākā Lielvārdes baznīcas (Ūbeļa) kroga. Te 1905. g. ziemā notiek vietējo un apkārtnes revolucionāru cīņa ar dragūņiem. Dragūņu eskorta pavadībā pa lielceļu no Krustpils brauca bēgošu muižnieku grupa. No kroga bēniņiem revolucionāri atklāj uz dragūņiem uguni. Dragūņus sakauj, tie padodas un tos līdz ar muižniekiem saņem gūstā.

No kroga, Daugavas virzienā, nogriežas kociņiem apstādīts ceļš uz Lielvār-

des baznīcu. Agrākās simtgadējās liepas un kastaņus nocirtis vācu okupācijas karaspēks. Vēl redzamas veco resno celmu atliekas. Pa kreisi, netālu no ceļa, liela celtne ar tornīti jumtā — Lielvārdes Tautas nams. Iepretim tautas namam, Rumbiņas kreisā krastā glīta, balta celtne — Lielvārdes pagasta nams, celts, tāpat kā tautas nams, pēc arhitekta Kundziņa plāniem. Ja nogriežamies no baznīcas ceļa lejā, Rumbiņas gravā, tad tur, iepretī pagasta namam atradīsim Rumbiņas ūdenskritumu, kuŗu veido devoniskā smilšakmeņa iezis, kuŗa dienvidrobeža šē parādās dienas gaismā. Turpat pie tilta iezī vairāk senu ierakstu. To starpā redzams arī Lielvārdes pirmā apdzīvotāja Pumpura vārds.

Rumbiņas grava, sākot no pagastmājas, pieaugusi ar gandrīz necaurejamu koku biezokni, tādēļ dodamies atpakaļ uz baznīcas ceļu un drīz nonākam pie

Lielvārdes baznīcas,

kas kaŗa laikā nopostīta, bet tagad tiek no rosīgās Lielvārdes draudzes atjaunota agrākā veidā. Pirmā Lielvārdes baznīca

(katoļu) atradusies pilī līdz pat 1613. g. un bijusi neliela koka celtne. Lielvārdei tad pat nava bijis sava pastāvīga mācītāja. Draudzi apkopa Kokneses katoļu prāvests. 1643. gadā muižas īpašnieks Volfenšilds uzceļ patstāvīgu baznīcu tagadējās vietā un nodibina arī pirmo skolu, vēlāko Lielvārdes draudzes skolu. Tagadējo karā nopostīto baznīcu cēlis minētā Volfenšilda dēls 1747. g. Kā parasts, zem baznīcas atradās kapu velves. Arī ap baznīcu bij kapenes, jo vēl tagad krasta nogrūvumos redzamas zārku atliekas un kauli.

Senā Lielvārdes pilsēta.

Atstājuši baznīcu pa labi, ejam pa kokiem apaugušu ceļu uz pašu Lielvārdes centru -- vēsturisko Lielvārdi. Pārgājuši nelielai grāvīnai -- senajam apcietinājuma grāvī, ienākam laukumā, senās Lielvārdes pilsētas vietā. Laukuma dienvidpuse atrodas stāvā Daugavas krastā, rītos, vakaros un ziemeļos rakti grāvji, kuņu atliekas vēl labi saskatāmas. Laukuma dienvidpusē pašā Daugavas krastā karā sagrautās jaunās Lielvārdes pilsdrupas, bet laukuma vidū mūs-

laiku kultūras raksturīgākā iezīme: dejas laukums...

Pagājuši tam garām, pāri aizbērtajam nocietinājuma grāvim, gar vecās bīskapa pils drupām iznākam stāvajā Daugavas krastā, no kuŗa plašs izskats uz Daugavu un Kurzemi. Pie horizonta saredzami Jumpravas un skaidrā laikā pat Taurkalnes sili. Zem kājām mums Daugava ar Lielvārdes salu, pēc tautas nostāstiem Lāčplēša atdusas vieta. Sausā laikā no Lielvārdes puses var iet gandrīz sausām kājām, jo istais Daugavas dziļums ir salas Kurzemes pusē. Augu pazinējiem ieteicams apmeklēt salu, jo tie tur atradīs interesantus Daugavas krasta floras paraugus.

Pāri, Kurzemes pusē saskatāmā koku pudurā — Lindesmuiža ar parku, tagad sadalīta jaunsaimniecībās. Salas lejas galā redzama celtuve pāri Daugavai Aiztās vēl tālāk uz leju — Rembates sala. Tai blakus Kurzemes un Vidzemes pusē veidojas divas jaunas salas, kuŗas pavasaros vēl klāj ūdens un kur labi novērojams Daugavas salu veidošanās process.

Pilskalna pakājē redzami interesanti kaļķakmens noslāņojumi. Sausā laikā pret salas lejas galu no ūdens slejas milzīgs granīta blūķis (šļūdoņa darbības atlieka). Pumpura cienītāji lielvārdieši nodomājuši šo blūķi uzvilkt pilskalnā un atzīmēt ar to Pumpura piemiņu, iekaļot akmeni Pumpura vārdu.

Vēl reiz nopriecājušies par plašo un jauko skatu, ko, pēc viņa rakstūra, varētu nosaukt par Latvijas varoņpeizazģu, dosimies apskatīt seno Lielvārdu.

Senā Lielvārdes pils un pilsēta.

No 4. līdz 13. g. s. pēc Kristus dzimšanas Daugava ir viens no svarīgākiem satiksmes ceļiem Rīti- un Vakarzemju starpā. No bagātās Bīcantes pa Melno jūru, Dņepru un Daugavu virzījās tirgotāju kuģi uz Baltijas jūru — Visbiju un Skandināvijas zemēm. Reizē ar to Latvija, kā tranzitzeme kultūrālā ziņā ieņem jo augstu stāvokli. Katas tiešām tā, to liecina arhaioloģiskie pētījumi.

Sevišķi Daugavas krastos attīstījās jo rosīga kultūrāla un oikonomiska dzīve. Te radās plašas, bagātas pilsētas ar ostām un svešzemju tirgotāju faktorijām. Lielvārde ir viena no šīm pilsētām. Te saplūst gan no Lībijas Daugavas labajā krastā, gan no Zemgales vietējie ražojumi: labība, zvēru ādas, vasks, medus, vilnas un linu audumi. Apmaina visu to pret sāli, dzelzi, citiem ne-

apstrādātiem metaliem, vīnu, austrumu rotas lietām, purpuru, zeltu, sudrabu, dārgakmeņiem u. t. t. Lietošanā ir arī dažādu zemju naudas zīmes. Lielvārdē, tāpat kā citās Daugavas lībiešu pilsētās: Ikšķilē, Aizkrauklē, Koknesē un Gerzikā, atrodamas gan Bicantes un Romas, gan arī Visbijas, Dānijas un Krievijas naudas.

Pilsēta, kā tas toreiz bij parasts, pastāvēja no paaugstināta apcietinājuma — pils, kur mita kungs ar saviem kareivjiem jeb draudzī un plašāka ar grāvi un žogu apjosta laukuma — pilsētas ar pilsoņu mājokļiem un noliktavām. Apcietinājumi, kā arī lielākā celtņu daļa vispār Ziemeļeiropā ir no koka. Bet sastopamas arī mūra celtnes.

Lielvārdes lībiešu pils apcietinājums paceļas pašā Daugavas krastā. Ritos un ziemeļritos to ietver stāvais Rumbiņas krasts, vakarpusē rakts grāvis, kas to nošķir no pilsētas.

Daugavas pils — pilsētas apmeklēja bez tirgotāju kuģiem arī svežzemju valdnieku un iekarotāju flotes, pa ceļam uz iekarojamām zemēm. — Zemē atrastie ieroči lie-

cina, ka Lielvārdi, citu starpā, apciemojuši arī Skandināvijas v i k i n g i.

Kad Lībija ieradās vācu kolonisti — krustneši, tie, protams, vispirmā kārtā centās nostiprināties šais bagātajās pilsētās. Un kad tās ar viltu vai varu iegūtas, ceļ tur savas pilis, lai no turienes valdītu un cīnītos ar z e m g a ļ i e m Daugavas kreisā krastā.

Ap 1200. gadu L i e l v ā r d e s n o v a d s vēl ir vairāk vai mazāk neatkarīgs. 1204. g. Lielvārdes un Aizkraukles lībieši, kopā ar leišiem, uzbrūk jaundibinātai Rīgai. 1205. g. ikšķilieši ar sievām un bērniem meklē Lielvārdē patvērumu pret bīskapa Alberta patvarībām. Kad vāci, beidzot, apdraud arī Lielvārdi, viņas virsaiši meklē atbalstu pie Kokneses un Gerzikas krievu kņaziem. Bet tie nespēj, ne arī prot palīdzēt. 1207. gadā Lielvārdes pilī ir jau daļa vācu kareivju, kaut gan pils vēl pieder lībiešiem. 1212. g., kad visi Gaujas un Daugavas novadu lībieši sacēlās pret Rīgas bīskapu, Lielvārdes pilī nostiprinās bīskapa Alberta vassalis Daniels Banerovs. Drīz Lībija pavisam zaudē savu patstāvību. Lielvārdes pilsēta, kas cīņās nopostīta,

gan atjaunojas, bet tai vairs nav agrāko laiku bagātības un nozīmes. Tā ir tagad neliels ciems ar lībiešu un vācu iemītniekiem.

Pēdējo reizi Lielvārdes pilsētas vārds minēts Livonijas kara laikā, kad to par jaunu nodedzina Jāņa Briesmīgā kara spēki. Pati pils, laikam, tomēr atjaunota, jo minēts, ka 1577. g. to ieņem Holšteinas hercogs Magnuss, tā sauktais „Vidzemes ķēniņš“. Tai pašā gadā Jāņa Briesmīgā karaspēks otrreizi ierodas Lielvārdē un ieņem pili. Viņas komendants Kaspars fon Minsters tiek pakārts.

Poļu-zviedru kara laikā pils galīgi nopostīta. Tomēr poļu valdības laikā te atrodas apgabala pārvalde, kurai padotas apkārtējās muižas. 1631. g. zviedru karalis Gustavs Ādolfs Lielvārdi dāvina Rīgas naudas kalēju meistaram (Münzmeister) Heinricham Volfam, kurš vēlāk iegūst muižnieka kārtu un pieņem Volfenšilda vārdu. No Volfenšilda Lielvārdi iegūst viņa radnieki Budbergi. Tie, beidzot muižu pārdod aprīņa deputātam fon Vulfam. Šis ģimenes īpašumā Lielvārde atrodas līdz pasaules kara laikam.

Tagad muiža sadalīta maz- un dārz-

saimniecībās, bet parks ar vecās un jaunās pils drupām nodots Pieminekļu valdes ziņā.

No biskapa pils, kas celta senās lībiešu pils vietā, uzglabājušās nelielas zāles un stūra torņa atliekas. Pārējo mūru tikko atrodamas zīmes vēl šur tur uzejamas pilskalna simtgadīgo koku paēnā. Pilskalam blakus otrā Rumbiņas krastā stāvs uzkalniņš — Upurkalniņš, domājams senā upuru vieta.

Lielvārdes tuvākā apkaime.

Apskatījuši upurkalniņu, nākam atpakaļ lejā un pa Rumbiņas labo krastu dodamies uz augšu, līdz sasniedzam vecā Lielvārdes brūža drupas. Tur no jauna pārējam Rumbiņu un kāpjām stāvājā krastā. Pa taciņu ejot vērojam krasta nogāzē un arī tājak dažas retākas koku un krūmu sugas. No tām varētu apzīmēt: segliņu (*Evonymus vulgaris* Mill.) vairākas plūšu koka (*Sambucus*), sausserža (*Lonicera*) grimona (*Cornus*), cerīnu (*Syringa*), spirejas (*Spireae*), baltērķšķa (*Crataegus*), jasmīna (*Philadelphus*) u. c. sugas. No

retākiem skuju kokiem atrodam Veimuta priedi (Pinus strobus L.), lapegli (Larix europaea DC). Rets viesis ir arī netāji no baznīcas augošais korķukoks (Phelodendron Amkrense Rupr.) Šie koki būtu saudzāmi, bet tagad baznīcēni pie viņiem sien zirgus, kas tos apgrauž un aplauza.

Nonākuši pa taciņu atkal uz Krustpils lielceļa, redzam netālu kuplu koku grupu. Tie plašie, glīti uzkoptie Lielvārdes draudzes kapi. Še atdusas Pumpura tēvs Indriķis.

Blakus kapsētai neliels uzkalnītis, noaudzis bieziem lazdu krūmiem. Tas Karātavu kalns, senā ļaudaru soda vieta.

Tālāk ejam pa lielceļu atpakaļ Rīgas virzienā, līdz nonākam pie Vārnas muižas ceļa. Pa šo ceļu ejam apm. $\frac{3}{4}$ klm. līdz dzelzceļa līnijai. Tai pārgājuši, pa labi Rumbiņas krastā ieraugam drupas vecu koku paēnā. Tā agrākā Lielvārdes draudzes skola, kur 1853.—1856. g. mācījies pie skolotāja Benevsa Andrejs Pumpurs, bet vēlāk no 1872.—1874. g. pie skolotāja Neilanda

par palīgu strādājis Auseklis. Abudzejnieku dzīvē un darbā Lielvārdes toreizējie apstākļi, daba, tautas tradīciju bagātība, atstājuši jo dziļu iespaidu. Jo īpaši to var teikt par Pumpuru, kurš Lielvārdes tuvumā uzturās ilgāku laiku.

Kad mācītājs Kroons izputina viņa sapņus par tālākmācīšanos, Pumpurs apmetas Rembatē. Viņš noslēdz līgumu ar R. īpašnieku Rautenfeldu, ka 10 gadus strādās par mērnīeka palīgu, vaļas laikā izpildot arī citus muižas darbus. Nepilnus 17 gadus vecs jauneklis Pumpurs nonāk Rembatē un pavada te jaukākos jaunības un pirmos vīra gadus. Ar to izskaidrojams tas, ka Daugava, Lielvārdes un Ķeguma apkārtnē bieži minēta viņa darbos. Šai apkārtņē rodas arī doma par viņa lielāko darbu — Lāčplēsi. Sarunā ar kādu tā laika paziņu, Pumpursteicis :

— Dzīvodams ziemu Rembatē bieži apmeklēju „Veco Kroni“. Sēdējam kopā dažreiz pāri pusnaktij, runādami par latvju tautas pagātni.

„Vecais Kronis“, pensionēts mācītājs, tā paša Kroona tēvs, kurš deva Pumpuram padomu neapmeklēt augstākas sko-

las. Vecais Kroons, kā redzam, bijis citādās domās. Būdams pats tautas tradīciju vācējs, dzejnieks un sevišķi liels grieķu dzejas cienītājs, viņš ar lielu sirsnību dalījies zināšanās ar topošo latvju dzejnieku.

Auseklis ierodas Lielvārdē jau kā pieaudzis cilvēks. Viņš rosīgi darbojas Lielvārdes sabiedrībā: apmeklē izrīkojumus, koncertus, teātrus, tura priekšlasījumus. No saviem skolniekiem viņš vāc tautas teikas un dziesmas. Savās vēstulēs no Lielvārdes Auseklis raksta:

— Kur daudz dziesmu, gudrības teikumu, stāstu un pasaku, tur arī daudz dziesmu sacerētāju, prātnieku, stāstu veču un pasaku veceņu. Tādu Lielvārdē vēl tagad diezgan. Te var atrast večus, kas tā māc gudrot un prātot, ka pat Sokrātam, Platonam un citiem veclaiku gudriem nebūtu jākaunas viņu izteikumus dzirdot. Pat Oidips viņu dziļās mīklas neuzminētu.

Bet ne tikai labu vien Auseklis saka par lielvārdiešiem. Viņam ir arī kāda zatīra par tiem:

— Ka citur spēlē teātri,
To sen jau daudzina, trallā!

Bet mūsu mīļā Lielvārdē
To skat' tik krodziņā, trallā!

Lielvārdē dzīvodams Auseklis raida
tautā savu pirmo dzeju krājumu (1873. g.).

Pumpurs šai laikā jau izmācījies par mērnieku un strādā dažādās vietās Vidzemē. Bet vaļas laikā, īpaši ziemās, viņš, liguma saistīts, atgriežas Rembatē. Abi dzejnieki bieži satiekas. Viņu runas grozās ap iemīloto dzejas pasauli, dabu un tautas nākotni.

Abus dzejniekus šai laikmetā vēl atceras vecie lielvārdieši.

Apmēram puskilom. aiz draudzes skolas lielceļa malā pa labi, iepretī Lielvārdes pag. nespējnieku mītnei, var saskatīt krūmos iesaugušas celtnes pamatus. Tie — 1905. g. nodedzinātā Lielvārdes dziedāšanas biedrības nama atliekas. Ceturtdaļu kilom. tālāk lielceļa malā pa kreisi, biedrības dejas laukumā sodekspedīcija aprakusi dažus nošautos revolucionārus.

Pagājuši gar vairākām jaunsaimniecībām, nonākam pie krustceļiem. Mums jānogriežas pa kreisi uz stacijū. Ceļa labā pusē sirmu bērzu, liepu un apšu ale-

ja, ko tauta apzīmējusi par „Pumpura aleju“.

Tā apm. pēc 3 stundu gājiena atgriezīties stacijā.

Ja laiks atļauj, tad 5 minūtēs varam vēl aizstaigāt pa ēnainu koku eju līdz Rembates parkam. Te maz kas ievērojams. Pils kaŗa laikā nopostīta. Parka vidū rakts ezeriņš ar saliņu, tam blakus Rembates tautas nams. Netālu no pils vietas „mazā kalna“ atliekas, kur piemītis minētais „Vecais Kronis“.

Rembates parkā uzglabājušies daži retāki koki. Jau no tālienes var redzēt kādu brūni-sarkanām lapām milzeni — sarkanoskābardi (*Fagus sylvatica* L. f. *atropurpurea* hort. L.). Turpat baltais ārabērzs *Betula verrucosa* Ehrh. f. *Dalecarlica*). Netālu no pils vietas uziesim Sibīrijas ciedru (*Pinus cembra* L.), balto apsi (*Populus alba* L.), lauku kļavu (*Acer campestre* L.?) u. c.

Pagājuši gar Dīķa jaunsaimniecību un vecajām dzirnavām, kur redzams nolai-stais agrākā brūža ezers, iznākam uz lielceļa, pa kuŗu gar Lielv. Daugavas pa-

matskolu un aptieku, atgriezāties stacijā.
Veicīgā gājienā ceļš veicams apm. vienas stundas laikā.

Kaibala.

6 kilometrus no Lielvārdes stacijas Daugavā ietek krāšņā, Ausekļa apdziedātā **K a i b a l a** s upīte. Tā sasniedzama braucot pa dzelzceļu līdz Kaibalas pieturas punktam. Interesantākā vieta sākas pa labi no dzelzceļa tilta. Upītei tur stāvi krasti, apauguši milzu liepām, ozoliem un gobām. Kādā krasta nobrukumā redzami lieli apsūnojuši jau agrāk minētā devoniskā **s m i l š a k m e ņ a b l u ķ i**. Upīte sekla, bet ir arī dziļākas vietas (Foreles — *Salmo trutta forma fario* L.). Netālu no Kaibalas ietekas Daugavā, Lielvārdes Kaibalas pamatskola, bet apm. kilometri tālāk Krustpils virzienā **L i e l v ā r d e s m ā c i t ā j a m u i ž a**.

Ķegums.

Ķeguma sēklis — Ķ e g u m a k r ā -
c e s — labi pazīstamas Daugavas plost-
niekiem un laiviniekiem. Daugavas gul-
tne šē iegrauzusies varenos radzes slā-
ņos, kas iet no labā krasta šķērsu pāri
Daugavai. Ūdens, brāzdamies pāri ra-
dzēm, rada īpatnēju, vienmērīgu troksni,
kas atgādina jūras šalkoņu. Tā dzirda-
ma jau lielu gabalu pirms krācēm. La-
bais Daugavas krasts augsts, mālains.
Apakšā radžu lūzmā vērigs meklētājs at-
radīs interesantas k a l ķ u k r i s t ā l a
g r u p a s. Tālāk stiepjas neliels līdze-
nums līdz dzelzceļam. Aiz tā, stacijai ie-
pretī interesantie šļūdoņa veidotie M u -
g u r k a l n i, krietni stāvi smilšu pau-
guri, vietām apstrādāti, vietām apauguši
kokiem. Mugurkalni sākas jau pie Liel-
vārdes stacijas un iet nēlielā atstatumā
no Daugavas līdz Ikšķilei. Ķeguma tuvu-
mā aiz Mugurkalniem vairāki purvi (se-
nie ezeri), kuņiem cauri tek tumšā C i e m -
u p e (tautas mutē — Ķillupe — atliekas

no senās libiešu valodas). Ķeguma stacija no Lielvārdes 6 kilometri. Ejot kājām no Lielvārdes stacijas uz Ķegumu pa Rīgas lielceļu, pusceļā redzēsīm milzīgo **Ā r ņ u a k m e n i**.

Pāri Daugavai, iepretī Ķegumam, mazā **L ī č u p ī t e**, bagāta forelēm (*Salmo trutta forma fario* L.). Upīte pārjemta valsts aizsardzībā.

Ogres upe.

12 klm. no Lielvārdes stacijas, ejot pa lielceļu ziemeļu virzienā, nonākam pie Ogres. Ceļā pa kreisi redzam paugsto Preceneskalnu ar bāku pie Rumbu mājām. Pārcēlušies pār Ogrī turpat augstajā krastā redzam Glāžšķūņu bieži apdzīvoto vietu. Te kādreizējā stikla pudeļu fabrika. Ap to radusies strādnieku — krievu vecticībnieku un vācu amatnieku — nometne: glāžšķūni — Zalais un Baltais, pēc izgatavojamo pudeļu stikla krāsas. Nometnē daudzas īpatnējas vecas celtnes, tagad jau daļai nojauktas.

Ejot gar Ogrī uz leju pa kreiso krastu, pēc pāris kilometriem nonākam pie Skanstskalna — augsta Ogres krasta, kur lieli radžu blūķi novēlušies no krasta ūdenī. No sejienu tālāk uz leju Ogres līči rada daudz krāšņu ainavu. Apm. 2 klm. no Skanstskalna, pie Jauntulku mājām — aizaugošs mežs ezers, bet pie Vectulkiem, pašā Ogres

krastā, lībiešu pilskalns (Remīne?). Ejot tālāk pa lielceļu gar Ogres kreiso krastu, sasniedzam Vārnas muižu, no kurienes griežamies atpakaļ uz Lielvārdi. Turpat lielceļa malā pa labi redzama vecā Ogres gultne ar augstiem krasta kokiem. Apmēram pusceļā no Vārnas muižas uz staciju mežā pie Pūķu mājām 1905. g. nošauti vairāki revolucionāri. Aiz Pūķiem lielceļš iet pa paaugstu purvainas ielejas krastu, aiz kuŗas redzamas Mugurkalnu augstienes.

Maršrūts: Lielvārde—Glāžšķūņi—Vārnas muiža viegli veicams vienā dienā.

Lielvārdes tūristu apmešanās punkts V. Ģērmaņa mājā, 1 klm. no Lielvārdes stacijas. Punkta pārzine J. Kalniņa.

Daugava. Laivas. Tuvumā ārsts, aptieka, pasts un tālrunis. Naktsmitne 50 sant., piens 12 sant. litrā. Pusdienas un brokastis pēc vietējā tirgus cenām. Augļi, ogas. Var apmesties 10—12 cilvēku. Pārējiem naktsmājas norāda tuvumā. Grupas pieteicamas iepriekš. Adrese: Lielvārde, Ģērmaņa māja. Tālrunis Lielvārde 26.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309069597

(-50)